

بررسی مصرف مواد در بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی بستری در بیمارستان ابن سینا مشهد

*دکتر فاطمه بهدانی^۱، دکتر پریا حبرانی^۲

^{۱،۲}استادیار گروه روان پزشکی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

خلاصه

مقدمه: مبتلا به اسکیزوفرنی یک اختلال شدید روانی است که تقریباً ۱٪ جمعیت را مبتلا می‌سازد. توأم شدن مبتلا به اسکیزوفرنی و مصرف مواد شایع است و شاخص پیش آگهی بد تلقی می‌شود. با توجه به این که تاکنون بررسی در مورد مصرف مواد در بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی در مشهد انجام نشده است بر آن شدیم تا میزان مصرف مواد و نوع ماده ی مصرفی را در بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی بستری در بیمارستان ابن سینا در سال ۸۵ بررسی نماییم.

روش کار: این مطالعه یک تحقیق توصیفی- مقطعی است، ۱۰۰ بیمار مبتلا به اسکیزوفرنی بستری در بیمارستان ابن سینا مشهد در سال ۸۵ که بر اساس مصاحبه بالینی روان پزشک بر مبنای ملاک های تشخیصی DSM VI مبتلا به اسکیزوفرنی بودند، با روش نمونه گیری آسان (در دسترس) انتخاب شدند. پرسش نامه مربوط به مصرف مواد با توجه به اطلاعات ثبت شده در پرونده ها و مصاحبه بالینی روان پزشک تکمیل گردید. اطلاعات جمعیت شناختی بیماران نیز در پرسش نامه ثبت شد، سپس نتایج مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

نتایج: از ۱۰۰ بیمار مورد مطالعه ۶۸ نفر مرد و ۳۲ نفر زن بودند. میانگین سنی بیماران ۴۲ سال بود. ۴۷٪ بیماران سابقه ی خانوادگی اختلال روان پزشکی داشتند. در بیش از نیمی از بیماران سن آغاز بیماری زیر ۲۵ سال بوده ۵۸٪ بیماران سابقه ی مصرف مواد داشتند که ۴۶/۵٪ مصرف یک ماده و ۵۳/۵٪ مصرف همزمان چند ماده را ذکر می‌کردند. سن شروع مصرف مواد ۲۱ تا ۳۱ سال بود. بیشترین ماده مورد مصرف سیگار (۷۳/۹۸٪) بود پس از سیگار مصرف تریاک و حشیش شیوع بیشتری داشت. بین جنس و مصرف مواد ارتباط معناداری وجود داشت ($p < 0.05$) اما بین سن، شغل، نوع ماده ی مصرفی، مدت شروع بیماری و مصرف مواد ارتباط معنا داری وجود نداشت ($p > 0.05$). یک سوم بیماران زن و دو سوم بیماران مرد سابقه ی مصرف مواد داشتند.

بحث: شیوع مصرف مواد در بیماران مورد بررسی ۵۸٪ بود. با توجه به این که مصرف مواد در بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی می‌تواند باعث افزایش شدت علائم، بستری شدن های مکرر، بیماری های عفونی، خشونت، جرم، بی خانمانی، عدم مصرف دارو و در نتیجه پاسخ ضعیف به درمان های دارویی شود، همچنین بار مالی و هیجانی بالایی برای بیمار- خانواده و سیستم بهداشت روان دارد، لازم است به مصرف مواد و درمان آن در این بیماران توجه بیشتری شود.

واژه های کلیدی: مبتلا به اسکیزوفرنی، مصرف مواد، بیماران بستری

مقدمه

در اکثر مطالعات ابتدای فرد اسکیزوفرن را به اختلالات مرتبط با مواد دلیل بر پیش آگهی بد دانسته اند (۳) و در بیماران با مصرف مواد، سن شروع اسکیزوفرنی به طور قابل ملاحظه ای پائین تر از افراد بدون مصرف بوده است (۲). مطالعات متعددی مصرف مواد در بیماران اسکیزوفرن را با احتمال عود - علائم مثبت، افسردگی و اختلال شناختی بالاتر و پاسخ ضعیف به درمان مرتبط می دانند (۵،۴).

اسکیزوفرنی یک بیماری مزمن و ناتوان کننده است که حدود یک درصد جمعیت را مبتلا می‌سازد (۱). ابتلا به اختلالات مرتبط با مواد همزمان با ابتلا به اسکیزوفرنی بیش از ۶۵٪ گزارش شده است (۲).

^۱آدرس مؤلف مسئول: مشهد- خیابان حر عاملی- بیمارستان ابن سینا- گروه روان پزشکی

تلفن تماس: ۰۵۱۱-۷۱۱۲۷۲۱ Email: dr behdani@yahoo.com

تاریخ وصول: ۸۶/۴/۲۴ تاریخ تایید: ۸۶/۱۲/۲